

Nro. 24

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Martzius 24 - ik napján
1807-ik esztendőben.

B é c s:

E most folyó Bűntmás Havának 19 ik napján a' Kristus kinszenvedéseiről való elmélkedés végett esztendőnként a' Csász: udvari fő templomban tartatni szokott áhétatosságok reggeli hét órakor el kezdődvén estéli hat óráig meg nem szüntek ; a' mellyeken Császárné Eő Felsége Lúdvíka Csász. Fő herczeg asszonyával; a' volt Insprucki Fejedelem Asszonnyal Ersébettel ; néhai II. Jósef Császár testvér hűgával; és az itt lévő tilagos dáma'kkal, különbkülönb órákon meg jelenvén buzgóan áhétatoskodtak.

Fek. Vass Vármegyének Fő Ispánságát a' Bat-

A a

tyáni Herczegi Ház örökségül bírván, a' Magyar Constitutio szerént, mindenkor az első szülött fiura szokott az szállani. Néhai Batthyán Lajos herczeg halála után, első szülött fiának, ifjú korára nézve, tettett Eő Császári Királyi Felsőge nek, Nagy Méltóságú Sárvári és Felső-Vidéki Gróf Szecsényi Ferencz Csász. Kir. belső Status Tanácsos Ur Eő Excellentiáját, Tek. Somogy Vármegyének mostani Fő Ispányát, azon Nemes Vass Vármegyének Fő Ispanságát viselő Adminis- tratorává tenni. ~

Hadi Tudósítások.

Mostanában semmi vagy Orosz, vagy Frantzia hivatal szerént való tudositást nem vettünk a' Lengyel Országí tsatázó piatzokról, annál egyebet, a' mi a' Warsaui közönséges újság levelekben az Ostrolenka mellett Februar. 16-ik napján esett verekedésről környül állásosan elő adatik. — Ebben a' verekedésben Essen és Müller Orosz Generálisok személyesen is jelen voltak, a' kik ~~mindeket~~ minden tsapat seregeiket magokhoz vonták, és Móldvából hat gyalog regimentet kaptak volna segítségre, ennektelette, Gróf Suwarow is a' vezérlésére bizatott 8000 emberrel magát hozzájok tsatolta, 's annál fogva az alattok való hadi nép 30000 főre szaporodott volna, Wysocki mellett olly feltétellel gyüllöttek öfzve, hogy a' Franczia nagy Armádiának jobb szárnyát nyughatatlanságba ejthessék. Generál Savary, a' Marsal Lannes corpora mostani vezérjének értésére esvén e' dolog, és arról is bize-

nyos lévén, hogy az ellenség őtet meg támadni igyekezzon, G a z a n Generált eléibe küldötte, a' kiis mihelyt az Orosz sereg egy tsapatjára bukkant, azt mingyárt meg támadta, annak sok embereit meg ölte, és nagy darab földre vissza hajtotta. Azonban Ostrolenkára rohanván az ellenség, az ott vólt Fr. katonasággal üstökbe kapott, egymást az útzakon hol előre, hol hátra üzték, végtére vissza nyomattatván, azon Orosz Corpus mellé tsatolta magát, melly G a z a n Generállal álla! ellenbe vólt. Ekkor mind a' két armádia hadi rendbe állittatván, a' közönséges verekedés el kezdődött, mellyben mindentelől vissza verettek, és hátrálni kényszeritettek az Oroszok, a' kik 2 zászlót, 6 ágyút, 's leg alább 1500 embert vezettek és hagyták a' tsata piatzon. Három óránál tovább üzték őket a' Frantzia seregek. Sok Orosz tisztek öletettek meg, a' kiknek neveiket tudni nem lehet. — Generál Suwarowon veszedelmes seb esett. — De a' Frantzia részről is feles vólt a' veszteség. Brigadiros Generál C a m p a n a, mingyárt az útközet kezdetében meg fosztott életétől, — A' félni nem tudó Generál O u d i n o t alatt, az esteli hajnalkor kezdődött lovasok közt támadt tsatában, kedves paripája agyon lövetett. — R i g a u d Generált egy puska golyobis érte, de a' rajta esett seb nem veszedelmes. A' következett napon, mihelyt a' Fr. armádia szemei eleibe tünt az ellenség, azt mingyárt üzőbe vette, de tsak hamar eszre vévén, hogy tsak néhány lovas lineából állyon, kergetésétől meg szünt. — Minden faluhelységek, a' mellyeken a' Frantzia hadi nép keresztül marsirozott, Orosz

hadi foglyokkal, és az ármadiától el maradtakkal dugva vóltanak.“

A' Frantzia Császári testörző seregnek reservája, avagy hátra hagyatott része, Párisból Lengyel Ország felé való marsirozásában, a' múlt Februarius 26-kán Berlinbe érkezett. — Marsal Massena Warsauból a' nagy ármadiahoz hivattatott, és a' mint onnan tudósítatunk, az ötödik Frantzia hadi sereg az ő kórmányára fog bizattatni. — Az Olasz Országban lévő Fr. Armadiának fő vezérjévé Generál St. Cyr neveztetett ki.

A' Pruffziai Eylaui igen véres ütközetről, az 5-ik Martziusi Berlini Telegraphus, a' többi közt ezt is meg jegyzi. A' Frantzia Csász. testörző lovas sereg kapitánya Anzoni az Eylaui vérekezésben halálos sebbe esvén, a' tsata mezőn maradt. Azoknak a' tiszt társainak, a' kik őtet fel keresyén a' gyógyító házba vinni akarták, életének utolsó szempillantataiban így szólt: ~~Hagyjatok békét kedves barátim, örömetst meg halok a' betsüllet ágyán, az ellenségtől nyert ágyuktól körül vétettelve.~~ Semmit sem sajnálok annyira, mint azt, hogy a' Császárnak 's hazámnak többé nem szolgálhatok. Ezeknek ajánlom végső sohajtásimat s. a. t.

A' Báró Bennigsen Generál Lajtinánt vezérlése alatt lévő Orosz Armadiának, a' múlt Januariusban történt tsatazásairól következő hivatal szerént való tudósítást küldött azon vezér Pétersburgba.

Jan. 7-ikén (az Orosz Kalendáriom szerént 19-kén) két vadász kompaniából és 200 Kozákokból

álló hadi nép küldetett **W l a s t o w** Obristlajtinánt vezérlése alatt Surquitenbe, melly az ott volt ellenséget éjjel meg támadván a' közül 100 embert le vagdalt, 18-at hadi fogságra ejtett. Részünkről 2 vadász katoná és egy Kozák sebesített meg. — Januar. 8-ikán (az új Kalendarium szerént, 20-ikán) tudtára adattatván Gen. Lajtinánt herczeg **G o l y c i n n a k**, hogy a' leg közelebb való faluhelységben **L a n h e i m e b e n** legyen az ellenség, egy Kozák tsapatot küldött oda, a' kik egy egész Fr. hufzár eskadront körül kerítvén, annak nagyobb részét öfzve aprították, kapitányokat, két tiszte, és 59 köz embert fogságra ejtettek — Jan. 9-ikén (21-iken) az Orosz armádia azokba a' kvártélyokba szállott bé, a' mellyekből az ellenség azon nap, reggeli 4 órakor, ki takarodván **S c h i p p e n b e i l i g** visszafonta magát. — General Major **M a r k o w** azon napon egy Fr. tiszte és 7 köz embert fogott el. — Gen. Major **B a r c l a i d é T o l l y** jelentése szerént, azon 50 főből álló patrollirozó Frantziák közül, a' kikre **B a u s e n** falu mellett a' Kozákok bukkantak, 20 embert le vágtak, egy all tiszte és 16 köz embert el fogtak.

Az Orosz Armádiának fő hadi szállásáról **L i e h s t a d t b ó l** következő újabb tudósítások küldettek Jan. 21-ik napján (Febr. 2-ikán) — Jan. 14-ikén, (23-ikán) minekelőtte General-Major **M a r k o w**, és Gen. Lajtinánt **G r. O s t e r m a n n**, a' kik közzül amaz az előjáró sereggel **H e i l s b e r g b e** és **G u t t s t a d t b a**, e' pedig két osztály sereggel és a' Gen. Major **B a g g e w u t** tsupportjával **S e e b u r g b a** olly véggel rendeltettek, hogy

ott az ellenséget éjjel fel lár mázzák, 's nyughatatlanságba ejtsék, oda ki indúltak volna, a' fő hadi szállásra olly jelentés küldetett, hogy azon helységek ből az ellenség hirtelen ki takarodott. — Generál Major Barclai de Tolly arról tudósította a' fő vezért, hogy ő egy hufzárókból álló eskadront, és 60 kozákokat Werigin fő Strázsa-mester vezérlése alatt visgalodásra ki küldvén, ez Panenheim városka mellett két Fr. dragonyos eskadronra talált, annak nagyobb részét le vagdalta, 's abból két kapitányt, és 25 köz embert el fogott. — Gen. Major Markow olly jelentést tett, hogy ő az elő sereggel (avantgardéval) Elditen helységhez jutván, és meg értvén, hogy Liebstadban két Fr. dragonyos, egy hufzár regiment, és néhány 100 főből álló gyalogság legyen, de hogy a' töllök való félelem miatt magát hátrább vonnya, az ellenség után ment, azt a' nevezett városkából ki üzte, és azon alkalmatossággal 18 tífztet, a' kik közt egy Obristhajtinánt is vólt, és 291 köz embert ejtett fogságra, 300-at pedig meg ölt. Mennyi vesztesége lett legyen Gen. Major Markownak, ő még arról izámot nem adott. Januarius 13-ikán (25-ikén) bizonyos tudósítást vett arról a' fő vezér, hogy Gen. Major Markow az elősereggel Liebstadtból ki marsirozván, az ellenséget, kinek 4000 főből álló serege magát Mohrun gen felé vonta, üzőbe vette, 's annak ütőseregét (arriergardóját) utól érvén mégtámadta, és noha a' Marsal Bernadotte corpusától számosan mentek annak segítségére, mindazáltal még is két versben verte azt vissza. Egy Orosz regiment ellen két Fr. regiment ment puska vé-

gire szegezett bajonetákkal; mindazáltal olly bátorsággal várta ez az Orosz sereg az ellenséget, hogy minekelőtte 20 lépésre lett volna attól, megfordultak 's hátra futottak a' Frantziák. De mivel mind jobban jobban nevedett az ellenség száma, tanátsosabbnak tartotta Gen. Major Markow a' kormánya alatt volt Orosz elősereget hátrább vonni, mint sem magát és hadi népét a' kétséges hadi szerentsére bízni.

Azonközben Gen. Lajtinánt Anrep halván az ágyú ropogást, a' lovasság egy részével az Orosz elősereg segítségére ment, az ellenséget ismét megtámadta, vissza verte, és 2 Fr. tisztet, 's 53 közembert fogott el. Ebben a' verekedésben, melyről semmi környúlállásos tudósítást nem vett még a' fő vezér, az Oroszok résziről 500 embernél több el nem hullott, és sebet nem kapott; ellenben az ellenség veszteségét leg alább másfél ezerre tenni lehet. (Ezt a' hadi szerentsét kiváltképen való módon az Orosz ártilléria sebes tüzének és az Orosz gyalogság bajonettájának köszönni a' vezér. Azt mindazáltal felette sajnállya, hogy ezen verekedésben Gen. Lajt. Anrep, a' ki 2 hadi tisztet az ellenség meg vizsgálására ki mentén, egy bokorban rejtezett Frantzia stuttzos által homlokba lövetett, hasznos életétől meg fosztatott.

Gen. Lajt. herczeg Golyzin olly jelentést tett a' fő vezérnek, hogy az Orosz Császár Adjutánsa herczeg Dolgorucki Oberster meg értvén, hogy Marsal Bernadotte maga corpusának nagy részével Morungenből az Orosz elősereg ellen, a' Liebstadti úton ki rukkolt volna,

a' kormánya alatt, volt Kurlandiai dragonyos regementnek három eskadronjával, az ellenség utóseregét meg támadta, abból sok embert levagdalt, mintegy 100 köz embert el fogott, sőt a' Marsal Bernadotte tábori bagazsiáját is el rablotta. Herczeg Dolgorucky Obersternek ezen vitézi tettet nagyon magasztallya, a' fő vezér Gen. Lajt. Bennigsen. — Végtére Gen. Lajt. herczeg Golizyn arról tudósította a' fő vezért, hogy azon napon, t. i. Jan. 14-ikén (26-ikán) a' Dóni Kozákoknak vezérjek Grekow arról bizonyos tudósítást vévén, hogy Licka falu mellett legyen az ellenség, maga regementjének egy részével odament, az ott volt lovasokból és gyalogokból állott Fr. tsuportot meg támadta, annak nagy részét öfzve aprította, és két tífztet, s 42 köz embert rabságba ejtett.

Török Birodalom.

Hogy nemtsak az Orosz Birodalomnak, hanem Nagy Britannianak is hadat izent legyen a' Fényes Porta, a' már nemújság, minden Konstantzinápolyi közönséges és magános tudósítások bizonyították. Ennek a' következendő környülállás tétetődik leg főbb indító okává. A' Konstantzinápolyi Császári udvarnál volt Anglus követ Lord Arbuthnot, az Orosz követnek onnan lett el távozása után, igen mérges és fenyegetődző szókkal éli a' Reis-Effendi ellen, olly bizodalomban lévén, hogy annál fogva a' Fényes Portát az Oroszok ellen indított háborútól el vonhattya. De ez előbbi feltétele mellett áthatatossan meg maradván, Lord Arbuthnot attól tartott, hogy néki is

a' hét tornyos várba fog szállás adattatni. Arra való nézve mind ő, mind a' Konstantzinápolyban volt Anglus kereskedők titkon el készültek, fél-több jószágokat éjjel a' canalisban volt Anglus fregatra hordatták, azon hajó kapitányával tett egyet értésből hozzá fölöstökömmre mentek, és midőn ingyen sem vélték volna a' Muzulmannok, az Anglus követtel együtt onnan titkon el mentek. Mivel ezen történetet világos had izenésre magyarázta a' Fényes Porta, azonnal Smirnába és több Török kikötőhelyekre Tatárokat (igy neveztetnek ott a' kurirok) küldött oly parantsolattal, hogy az azokban találtató Anglus kereskedő hajók le árestaltattassanak, a' Dardanellákat jó védelmező állapotba helyheztettetni, és számos hajó sereget parantsolt ki készítettetni, mellyből 3 linea hajók már készen vannak.

A' Fényes Portának Orosz Birodalom ellen ki adott manifestuma, avagy hadizenő hirdetménye következő képen vagyon: „A' leg régibb idők-től fogva, mindenkör a' békefséges traktáknak szoros még tartásoktól függött az emberi társaságoknak tsendefségek és bátorságok, a' kik azt meg szegik, zurzavart és sok rendeletlenségeket okoznak e' világban. Minden igasságot szerező fejedelem, minekelötte kéntelenségéből más Hatalmas-ság ellen háborút inditana, szorossan meg fontolja teendő lépéseit. De az Orosz udvar a' szomszéd hatalmasságokon uralkodni, 's azokat lenyomni meg szokván, a' másokkal szerzett traktákat többire meg törli, a' nemzeteknek törvényeit hitetlenül meg rontja; de kiváltképen való módon annak a' Fényes Porta ellen való ellenséges felté

telei közönségessen tudva vannak. Nemtsak meg nem esmérte azon baratságos engedőségnek be- tsét, mellyet minden előfordult alkalmatossá- gokban a' Fényes Porta eránta mutatott, sőt in- kább mindenkor bszfzuságtétellel és gonoszság- gal visszonozta azt. Semmi juffa nem vólt az O- rofz Birodalomnak Krimiához; még is minden mesterségét arra fordította, hogy azon tartomány- nak függetlenségét el áshassa, 's abban zürzavart inditson, végtére a' békesség közepette számos ha- di népet küldvén oda bé, azt erőszakosképen el- foglaltatta. A' mint közönségessen tudva vagyon, régtől fogva a' Fényes Porta Fejedelemsége alatt van Georgia; még is ezerféle utakon 's módo- kon annak polgári és politika jussaiba avatta ma- gát az Orosz Birodalom, 's végtére azt is birtoka alá vetette a' nemzetek törvénye ellen."

"Azok a' Conzulok, a' kiket a' kereskedés fedezése végett a' Török Országi városokba kül- dött, a' Fényes Porta tisztviselőit meg veszteget- ték, jobbágyait el tántoritották, és azon hajóka- zásbeli szabadtsággal, melly egyedül a' kereske- dés végett engedtetett nékiek, vissza éltek, Török jobbágyokat is hajókra raktak, 's az Orosz Biro- dalomba küldöttek. — A' Török jobbágyoknak és az Archipelagus szigetbéli hajóknak pátenseket osztogattak, 's annál fogva magokat sok Török hajóknak 's jobbágyoknak uraikká tették. A' Fé- nyes Porta és Orosz Birodalom közt szerzett ba- ratságos meg egyezés után, nagy reménységgel vólt az elsőbb az eránt, hogy az illy törvénytelen dolgokba az utolsóbb nem avattya magát ennek- utánna. De nagyon meg tsalta a' Fényes Portát

a' reménység, mivel annál több ellenséges feltételeit mutatta az Orosz Birodalom, és annyira ment hitetlenségében, hogy a' maga frigyos Társának tartományaiban belső nyughatatlanságot gerjesztett, a' Szerviai lakosokat eltsábitotta, pártosságra indította, pénzel és hadi szerzámokkal segítette, 's annál fogva istápjok 's kalauzok lőnn.

„Egyszer arra kért magának szabadságot, hogy Georgiának fő városába Tiflisbe, ott lévő hadi népének eleséget küldhessen. Ezt is meg engedte a' Fényes Porta; de evvel a' szabadsággal is vissza élt az Orosz Birodalom, mivel nemcsak eleséget, hanem hadi népet, ágyukat és minden féle tábori eszközöket szállított ki a' Fázus folyóviz partjára, az Anakarai erősséget el foglaltatta, és újabb erősségeekkel szaporította meg. Midőn a' Fényes Porta, igaz jusson azt kívánta vólna, hogy a' Pétersburgi Csász. udvar ezeket ne mivélné, a' Konstantzinápolyba völt Orosz követ mindenkor kétséges és meg nem határozott feleletet adott az ez eránt eleibe tett kérdésre.“

(A' többi következik.)

Franczia Birodalom.

Azon négy kérdéseket, a' mellyeket a' Fr. Fő Kormányzék az Izraeliták Parisi első Gyülekezetének eleibe terjesztett, már az oda való Szinedrium is meghatározta. Az első kérdés a' sok feleségűséget; a' második a' feleségnek elbocsátását; a' harmadik a' Zsidóknak a' Keresztényekkel való öszve házasodásokat; a' negyedik a' más vallású polgárok eránt való egyeségeket tárgyalja.

Az első kérdésre ezt végzette a'Szinédrium. A'sok feleségüséget a' Móses törvénye ugyan meg engedte, a' mely engedelmet mindazáltal a'Rabbik mindenkor attól függesztették fel, ha a' Zsidó férfiú egynél több feleséget is tarthatott és táplálhatott. A' Zsidó nemzetnek napnyúgoton lett széllyel oszlattatása után, mindjárt magok által látták azt az Izraeliták, hogy ö nékiek az ő szokásaikat azon Statuaknak polgári törvényeikhez kell alkalmaztatni, a' mellyekben éltenek vala, és mingyárt akkor le mondottak a' sok feleségüségről. Ezen okból mondott a' 4790-ik esztendőben Wornatziában öfzve gyült Zsidó Szinodus átkot azokra, a' kik egy feleségnél többet vennének. Arra való nézve azt végzi, 's azt parantsollya, sőt vallásbeli törvénnyé teszi a' Nagy Szinédrium, hogy azokban a' Statuokban, a' mellyekben a' sok feleségüség a' polgári törvények által meg tilalmaztatva van, nevezetessen a' Frantzia Birodalomban es Olasz Országban, egy Izraelitának sem szabad egy feleségnél többet tartani, hanemha üt a' polgári törvény az el választas által életben lévő feleségével való öszve köttetése alól felszabadittya, a' mely polgári el választást, a' vallásbeli el választásnak is követni kell.

A' másodikra olly meg határozást tett, hogy a' Frantzia és Olasz Országbeli Rabbikusok addig semmi végzést nem hozhatnak a' házasságfolyásoknak egymástól való el válásokról, míg a' polgári törvények azt meg nem engedik, 's arról hivatal szerént nem tudósítják őket. A' mely Rabbikus a' Szinédriumnak ezen vallásbeli ren-

delését meg nem tartya, hivataljának folytatására magát érdemtelenné teszi.

A' h a r m a d i k r ó l olly végzést hozott, hogy az olly Zsidó és Keresztény személyek közt való öfzve házasodást, melly a' polgári, törvények szerént megyen vőghez, a' Zsidó törvények is helybe hagyják, állandó, és semmi átkot nem von maga után.

A' n e g y e d i k r é azt végzette a' Párisi Szinédrium, hogy minden Frantzia 's Olasz Országi, sőt minden tartománybéli Izraelitának kötelességében áll azon Statusnak jobbágyaival, a' mellyben ő lakik és él, jó egyességben és békességben élni, minden különböző vállású polgár társait szeretni, 's úgy nézni mint maga felebarátjait, kiváltképen azon okból, mivel azok is az ég és föld Teremtőjének esmérík az Istent, és mivel a' Móses törvényének betűi és lelké is azt kívánják.

Ezen négy pontokon' kívül még más fontos tárgyak is fordultak elő a' Nagy Szinédrium gyűlésében; nevezetessen azt uzsoráskodás, mellyről a' 2-ik Mártziusi ülésben igen gyökeres orációt mondott a' Szinédrium mostani előülője Sinheim Dávid, mellyet a' Magyar Kurir tisztelt Olvasóival summásan közleni méltónak tartjuk. A' tudatlanság és gyűlölség engedték meg, úgy mond, az Izrael népének az uzsoráskodást. De azt sem lehet tagadni, hogy a' mi hitünk sorsosi közzül is sokán a' törvény rendelésiről élfelejtkezvén, és az Izrael Istene fenyegetődzéseire semmit sem ügyelvén, uzsoráskodtak. Az uzsoráskodást tilalmazó törvény a' mérges kigyó tsipés éhez ha-

sonlítja azt, a' mellytől okoztatott seb eleinte nem fájdalmas, de minekutánna a' test ereibe a' mérég bé hat, öfzve vonásokat, 's halált okoz. Ezt az útálatos vétkeket ugyan menteni nem lehet, azt mindazáltal meg kell engedni, hogy az az Izráel népe hoffzas és kegyetlen üldöztetésének és széllyel hányattatásának következése. Mivel olly nemzetek közt éltek, a' kik a' meg világosodás nagymértékével ugyan ditsekedtek, de még is minden polgári és politicus jussoktól meg fosztották, a' közönséges hivataloknak viselésekre elégteleneknek tartották, és semmi kézi mesterséget gyakorlani nem engedték az Izraelitákat; végtére ezek is kénytelenek voltak tilalmas eszközökhöz nyúlni, a' szükség is arra kiztette őket. De ezen nyomoruságoknak, igazságtalanságnak, gyűlölségnek, és üldözésnek ideje már el mult, könnyörülő szemekkel tekintett a' maga népére az Izráel Istene, már mi is polgári jussokkal élünk, rajtunk áll, hogy azoknak minden kötelességeit mi is bé töltsük, minden vétkeket és gonózságot el távoztatni tartozunk; ezek közzül való az uzsorálkodás. Befzedjének végén az uzsorát az interestől megkülönböztette, és amazt törvénytelennek, ezt pedig törvényesnek tartotta. Mondott oratóióját mindnyájan nagy meg elégedéssel hallották és vették, és a' Furtadó (Burdegálisi tudós birtokos Izraelita) javaslására következő három tikkelyből álló végzést hozott a' Szinedrium: 1) Egy Zsidó sem vehet az olly hiti sorsoától költsön adott pénzéért interest, a' ki azt a' maga familiájának táplálására vette fel költsön; ellenben 2) A kereskedésre költsön adott pénzért interest venni

szabad, de csak annyit, a' mennyi abban a' Statusban, a' melyben lakik, a' törvény által meghatározott. — 3) És ezt mivelni nemcsak a' Zsidóval köteles a' Zsidó, hanem egyéb polgár társaival is.

Az Izraelitáknak polgári és politika tekintetéről avagy erányosságokról azt végzette ez' a' Szinedrium, hogy minden Izraélita, a' ki Frantzia és Olasz Országban született, neveltetett, és azokban törvényes polgári jussokkal meg ajándékozott, a' maga vallasa által köteleztetik azon Statusokat, mint hazáját úgy tartani, azt védelmezni, a' törvényeknek engedelmeskedni, és magát minden tselekedeteiben a' polgári törvénykönyv intézeteihez alkalmaztatni. Továbbá, hogy minden hadi szolgálatra felvétellett Izraélita egész katonasága alatt feloldoztatik a' vallásbeli kötelességektől.

Erre a' kérdésre: Kötelesek e' az Izraeliták magzatjaikat kézi mesterségekre taníttatni? azt végzette a' Szinedrium, hogy minden Izraélita, kiváltképen pedig a' Frantzia és Olasz Országbeliek, a' kik most polgári és politicus jussokkal élnek, kötelesek a' leg hatóságosabb eszközöket a' végre ki keresni, hogy a' munkához való szerezetet az ifjak' szivekbe béplántálhassák, 's őket a' szép és kézi mesterségeknek gyakorlásokra gerjeszthessék, melly szent vallásokkal is meg egyez, a' jó erköltsökre nézve szükséges, a' hazára nézve pedig igen hasznos, a' melly nélkül sok héverő emberek, és haszontalan polgárok taláztatnak. Ennekfelette arra serkengette a' Párisi nagy Szinedrium a' Frantzia és O-

lafz Országbéli Izraelitákat, hogy magoknak fekvő jószágokat szerezni igyekezzenek, a' mellyek leg alkalmasabb eszközök őket a' haza szeretetére gerjeszteni, és mindazoktól a' foglalatosságoktól, a' mellyek az embert polgári társaik előtt gyűlölségesekké, 's utálatosakká teszik, el vonni, és tellyes tehetségek szerént azon iparkodjanak, hogy azoknak magok eránt való felebaráti szeretetüket, és betsültetéseket meg nyerheffék.

H i r a d á s.

A' K e r n e r és V o g e l Pesten lévő Mobiliák Fabrikájokban ismét mindenféle leg újabb módi, és a' jó izéréshez alkalmaztatott mobiliák, avagy házi bútorok talátnak; a' mellyek tudniillik vagy a' tsinosságra, vagy a' hafzonra szükségesek. Nevezetessen szép Kanapék, Pirutzok, Paphosok, nyugvó nyoszolyák, azokhoz tartozó székekkel egyetemben, Secretáriusok, író Commódok, Toilettek, 's köntöstartó Almáriomok, jádzó-írómúlató asztalok, zófák, mindenféle nyoszolyák, egy szóval mind azok a' tárgyak, mellyek egy jól készült és mobiliált házhoz meg kívántatnak.

Továbbá igen szép lusterek, falra való gyertyatartók, és lampások, rézből, üvegből, és fából valók meg aranyozva, vagy meg ezüstölve, a' leg újabb módi rámakba tsinált tükörök, asztalon álló, vagy falon függő órak, nem különben, a' leg finomabb Floréntziai Alabastrom kőből, és kristály üvegből való asztali készületek elegendők talátnak a' fent nevezett fabrikában.

Végtére mindenféle fából készült szobák padimentomozására megkívántató táblák, nem különben különbözőkülönbféle formájú szőnyegek foglalkoznak ennekutánna abban talátni. D. D. S.